Pessarium aanmeten

Voorbereiding

Klaarleggen materialen:
- speculum
- glijmiddel
- niet-steriele handschoenen
- wattenstok, lang
- tissues

Toelichting

Voorbereiding
- Vraag de patiënte van te voren te plassen.
- Trek handschoenen aan.

Toelichting Pessarium aanmeten
- Meet met de toucherend hand de afstand tussen de fornix posterior en de achterzijde van het os pubis.
- Maak een schatting van de pessariumdiameter: 65 – 90 mm.
- Verwarm het pessarium.
- Knijp het pessarium samen aan de onderzijde met duim en wijsvinger tot een ovaalvorm; alleen mogelijk bij elastisch pessarium.
- Doe er wat glijmiddel op.
- Laat de vrouw licht persen, spreidt de schaamlippen en breng het pessarium iets schuin overlangs in of door het (niet elastisch) pessarium steunend op de onderrand van de introïtus schuin naar binnen te rollen vermijdt contact met urethra en clitoris.
- Duw, na het passeren van de introïtus, het pessarium verder op met één vinger tot voorbij het os pubis: de voorkant rust nu tegen de achterzijde van het os pubis en de achterkant ligt in de fornix posterior, er kan nog steeds een vinger gebracht worden tussen ring en vaginawand de portio bevindt zich binnen de ring.
- Vraag patiënte of zij het pessarium voelt: bij juiste maat en positie zal patiënte het pessarium niet voelen.
- Laat de patiënte persen en hoesten en even rondlopen; als het pessarium er direct uit valt: kies een 5-10 mm grotere maat en herhaal de procedure.

HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND

Pessarium aanmeten

Toelichting (vervolg)

Toelichting pessarium controleren

- Neem pessarium uit door met een vinger de ring aan te haken.
- Inspecteer het pessarium op fluor/bloed/pus en maak het pessarium huishoudelijk (met milde zeep, niet met desinfectans) schoon.
- Controleer met speculumonderzoek de vaginawand.
- Kies voor donutpessarium als cervix of cystocele door ring heen puilt: diameter moet 5 mm minder zijn dan ringpessarium.
- Kies voor een iets kleiner pessarium of zachter pessarium (siliconen) bij drukulcera.
- Kies voor kubuspessarium bij alleen stressincontinentie tijdens sporten; door de vrouw zelf in te brengen en te verwijderen voor en na het sporten.
- Kies voor kubuspessarium bij cysto- of rectocele en een 2e of 3e graads uterusprolaps; Kubuspessaria moeten voor coïtus verwijderd worden.
- Start bij decubitus met oestrogenen vaginaal.
- Leer de patiënte desgewenst zelf het pessarium te wisselen: staand, met 1 been hoger bv. op een opstapje, iets voorovergebogen, met vinger ring aanhaken of met vinger tussen voorwand en kubus het vacuüm opheffen en kubus te verwijderen.

Afvoeren van verontreinigde materialen

Gebruikte pessaria huishoudelijk met milde zeep schoonmaken (geen desinfectans!) en steriliseren in autoclaaf.

Pessarium aanmeten

Nazorg

Voorlichten

- Pessaria 2x per jaar uitnemen en reinigen (huishoudelijk met milde zeep, geen desinfectans). –
- Bij klachten van fluor of bloedverlies: controle met speculum op drukulcera of andere afwijkingen.
- Bij verlies: vervanging door grotere maat. - Bij uitblijven van mictie: contact opnemen.

Literatuur

- Goudswaard AN, In ’t Veld CJ, Kramer WLM. Handboek verrichtingen in de huisartsenpraktijk. Houten/Utrecht: Prelum Uitgevers BV, Nederlands Huisartsen Genootschap, 2014.
- www.nhg.org of www.haweb.nl : Instructiefilms.